

ESKI ESTAZIOETAKO FESTIBALETAN KUTSADURAK GOIA JOTZEN DU

Elur faltak eski estazio ugari kinka txarrean jarri ditu, klima larrialdiaren ondorioz. Baina paisaiari eta naturari ahalik eta etekin ekonomiko handiena ateratzeko batzuen logikak hor jarraitzen du, eta goi mendietan musika fes-

tibal erraldoi eta garestiak antolatzea da azken urteetako tendentzia. Alpe d`Huezen egiten den Tomorrowland Winter jaialdiak marka guztiak hautsiko ditu: 22.000 lagun 3.300 metrotara, zentzugabekeriari gorazarre egiteko.

 URKO APAOLAZA AVILA

Alpe D'Huezeko eski estazioan
kontzertu masiboa.

TOMORROWLAND WINTER

A benduaren 12an, Grenoblen, Isèreko prefekturaren egoitza den XIX. mendeko hotel ederraren atarian, 30 aktibista inguru elkartu ziren gauetz, argiak, danborrak eta pankartak eskuan, Catherine Séguin prefetari tamaina handiko gutun bat helarazi nahian. Ez zuten lortu, baina trukean gutun txikiago bat utzi zioten postontzian, bilera bat eskatzeko. “Prefektura aurrean elkarretaratze bat egitetik, batukada bat egitera edo tekno-baffletera, pauso bat baino ez dago!”, hala zioten Mastodonen zabalduko mezuan.

Stop Tomorrowland Alpe d’Huez kolektiboko kideak ziren, eta ez da lehen aldia halako protesta bat egiten dutena. Tourraren helmuga mitiko izateagatik edo eski estazio garrantzitsu bat edukitzeagatik ezaguna dugun Alpeetako herri horretan, Tomorrowland Winter musika festibala egingo da 2025eko martxoaren 15etik 22ra, eta horrek eragingo dituen kalteak salatu nahi dituzte.

Tomorrowland jaialdia Belgikan egiten da eta mota horretako munduko ekitaldi handiena bihurtu da, 400.000 entzule biltzera iristen baita uda sasoiaren. Duela bost urtetik –2020ko pandemia urtean ez zen egin–, baina, neguko anaia bikia sortu zaio Alpe d’Huezen, eta datorren urtean mundu osotik joandako 22.000 eskiatzailer aberats elkartzea espero dute, DJ famosoenen aurrean gailur elurtuen artean dantza egin dezaten, txanpan gorriarekin topa egiten duten bitartean.

Zentzugabeko neurrigabekeria horrek “karbono aztarna eskandalagarria” sor-

Tomorrow Winterren kontrakoek diote Alpe d’Huezek ez duela behar jaialdiaren “super etekinik”, eta lortzen dena dela tokia lotzea halako ekitaldi garestiekin, Frantziako Tourrarekin beharrean

tuko du, Extinction Rebellion mugimendua egindako kalkulu baten arabera: soilik jaialdira joateko erabiliko diren hegaldiek –parte hartzaileen %60 beste herrialde batekoa da– 6.000 tona CO2 isuriko dituzte, eta horrez gain, argi eta soinu kutsadura izugarria eragingo du. “Mendia Disneyland bihurtuko dute”, dio mugimendu horrek.

Hori guztia irakurri dugu *Reporterre*-n Jeanne Cassardek argitaraturiko *22.000 personnes en pleine montagne: le festival Tomorrowland Winter est-il légal?* (22.000 pertsona mendiaren erdian: Tomorrowland Winter legala al da?) artikuluan. Egileak azaltzen duenez, Stop Tomorrowland Alpe d’Huez kolektiboko kideek nahi dutena da prefekturak festibala geldiaraztea. Haien esanetan, 2030 urtera arte jaialdia bertan ospatzeko Alpe d’Huezeko turismo erakundearekin sinaturiko hitzarmenak, ez du kontrata-

zio publikoaren legea betetzen, besteak beste, ingurumena babesteko klausulak kanpoan utzi dituztelako.

Jaialdirako hamar eszenatoki handi muntatzen dituzte urtero, horietako batek –estalia eta klimatizatua– 10.000 lagunentzako gaitasuna dauka, eta badago beste eszenatoki bat Pic Blanc mendiaren gailurrean jartzen dena, 3.300 metro-tara. Instalazio erraldoi horiek guztiak Écrins parke nazionaletik kilometro erdira baino ez daude. Hain justu, kutsadura akustikoak Écrinseko faunari eragin diezaiokeen kaltea da ekologistek gehien kezkatzen dien gaitako bat. Adibidez, lagopus deituriko hegaztia bertan bizi da azken glaziazioetik, eta mehatxaturik dago, ez baitauka nola kamuflaturik elurrik ez dagoenean.

Stop Tomorrowland kolektibokoen aburuz justizia klimatiko eta sozial kontua ere bada jaialdia geldiaraztea. *Le Monde*-k emandako datuen arabera, jaialdian parte hartzeko pakete osoak 7.000 euroko kostua izan dezake batez beste: “Herritarren zati txiki batek baino ezin du halakorik ordaindu”, diote beraien webgunean, aberatsenek alegia.

Jaialdiak tokiko ekonomiari ekarriko dizkion ustezko onurei buruz, berriz, Extinction Rebellionek dio Alpe d’Huez bezalako estazio ezagun eta esanguratsu batek ez dituela behar horrelako “super etekinak” –hala deskribatu ditu zenbait hedabidek irabazi horiek– eta lortzen ari dena dela estazioaren irudia lotzea Tomorrowland Winter bezalako festival garesti batekin, Frantziako Tourrarekin

PROTESTAK Mendia “dezibeliodun Disneyland” bat bihurtuko dutela salatzen, protestak egiten ari dira aspaldian hainbat herritar eta talde ekologista Alpe d’Huezeko –ezkerrean abenduaren 12koa–. Beren esanetan, Tomorrowland Winter jaialdia geldiaraztea justizia klimatiko eta justizia sozial kontua ere bada.

baino. Horregatik aldarrikatu dute bideraezina dela herri betetzea "maletan CO2 tona ugari dakartzaten nazioarteko bezeroz".

GALDUTAKO NEGUA, IRABAZITAKO DIRUA

2024a amaituko dugu errekor triste batekin: lehen aldiz 1,5°C-ko langa gaintuko du tenperaturaren igoerak. Klima aldaketaren eragina are gehiago ari dira nabaritzen Pirinioak, Alpeak eta Europako antzeko mendikateak, eta Alpe d'Huez ez da salbuespena: bere magalean zegoen Sarenneko glaziarrari agur hileta egin diote zientzialariek aurten, duela mende bat zuen 124 hektareako azalera ezerezean geratu delako berotze globalaren ondorioz.

Neguak batez beste zortzi egun galdu ditu urtean azken hamarkadan Ipar Globaleko herrialdeetan, bereziki Europan. Hala dio Climate Crisis GKEak egindako *Lost Winter* (Galdutako negua) azken txostenak. Eta hori, jakina, eski estazioen martxan ere suma daiteke, elur faltarekin.

Adibide paradigmaticoena elurra egiteko kanoien erabilera da. Katalunian, esaterako, *La Directa-k Salvar l'esquí a canonades* (Eskia salbatzea kanoikadaka) erreportajeaz azaldu duenez, Grandvalira, Baqueira Beret eta beste estazio handi askotan ehunka kanoi erabiltzen dituzte elur faltua sortzeko, eta eski pisten %60tik gora modu jasangaitz horretan estaltzen dute. Frantziako Alpeetan, berriz, Courcheveleko estazioan erreka bat sikatu dute bertako ura elur artifiziala egiteko erabili dutelako.

Elur egunen gutxitzearekin, galera ekonomikoak dituztela argudio hartuta, beste negozio-lerro batzuk zabaldu dituzte eski estazioetan dirutza inbertitu dutenek. Horietako bat da musika festibalak an-

LA PINILLA MOUNTAIN RESORT

LA PINILLA Segoviako eski estazioa luxuzko *mountain resort* bezala berregokitu dute, eta kontzertu handiak eskaintzen dituzte "naturaren erdian". Horrek kutsadura itzela sortzen duela salatzen dute ekologistek.

Elur egunen gutxitzearekin, galera ekonomikoak dituztela argudio hartuta, beste negozio-lerro batzuk zabaldu dituzte eski estazioetan dirutza inbertitu dutenek. Horietako bat da musika festibalak antolatzea "naturaren erdian"

tolatzea "naturaren erdian": Andorrako Grandvaliran Hibernation Festival, Frantziako Chamonixen Unilimited Festival, Alpe d'Huez-en Tomorrowland Winter...

Eta eskiatzeko ia bideraezin bihurtu diren Europa hegoaldeko estazioak ere hasi dira *mountain resort* modura birmoldatzen, halako ekitaldiak eskaintzeko. Ekologistak Martxanen *El Ecologista* aldizkarian *La Pinilla, todo por la pasta, o cómo destruir la sierra* (La Pinilla, dena diruagatik, edo nola izorratu mendizerrra) artikuluan laburbildu dute Madril-dik, autoz, ordu eta erdira baino ez da goen Segoviako estazio horren kasua.

Enpresari talde batek, "abenturazko" jardueraz gain -tartean *quad* eta motor lasterketak- kontzertuak antolatu ditu, azkenekoa irailean, *Zamna* izeneko musika elektronikoa jaialdi eksklusiboa. Talde ekologistak ohartarazi du altueran egindako kontzertuek kutsadura akustiko eta luminiko handia sortzen dutela, bereziki. Baina arazoa da, batzuek dezibeliotan baino ez dutela neurtzen euren asebetetze maila. ●

ZINKUNEGI
OPTIKA

Hernani 23 · 20004 Donostia

T. 943 420 624

zinkunegioptika.com

